

VLIZINE

jrg. 12, nr. 11-12 (november-december 2011)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Deze gratis on line uitgave van het Vlaams Instituut voor de Zee vzw verschijnt maandelijks en wordt verspreid onder alle geïnteresseerden.

V.U.: Jan Mees

Redactie: Nancy Fockedeij, Jan Seys en Hans Pirlet

Reacties naar jan.seys@vliz.be

Volg VLIZ nu ook op Twitter:

[@jmeesvliz](https://twitter.com/jmeesvliz)

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine maandelijks informeren over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. Alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht om in het eerstvolgende VLIZINE te worden opgenomen. Dit bericht bereikt u via de VLIZINE rondzendlijst. Om u in te schrijven stuur een (leeg) mailtje naar: vlizine-subscribe@vliz.be ; uitschrijven kan via vlizine-unsubscribe@vliz.be.
Archieven van dit e-zine zijn raadpleegbaar via deze [link](#).

1. Kalender

- [1.1. Jaarlijkse eindejaarsworkshop voor Belgische Visserijsector](#)
- [1.2. Zeeuwse vakbeurs in combi met internationaal schaal- en schelpdiercongres](#)
- [1.3. Estuariene en kustonderzoekers voor de 50ste keer bijeen op ECSA-conferentie](#)
- [1.4. Oceanology International 2012 in London](#)
- [1.5. Introductie cursus aquacultuur in Sint-Niklaas](#)
- [1.6. Symposium over klimaatseffecten in wereldoceaan op Expo-2012 in Korea](#)
- [1.7. Internationale mangrovenconferentie in Sri Lanka](#)

2. Publicaties

- [2.1. Hoeveel mariene soorten in Belgische wateren?](#)
- [2.2. Lijvig werk over de Vlaamse IJslanvaarders gepubliceerd](#)
- [2.3. Eindrapporten van de EMODnet pilootprojecten beschikbaar](#)
- [2.4. 'The future commons 2070': de zee en de kustzone van de toekomst](#)
- [2.5. Koers naar zee met het secundair onderwijs](#)
- [2.6. Onderwatergeluid veroorzaakt door baggeren](#)

3. Vacatures, beurzen en fondsen

- [3.1. VLIZ zoekt stafmedewerkers en contractuele medewerkers](#)
- [3.2. Marien bentholoog voor de Université Libre de Bruxelles](#)
- [3.3. Post-docs voor het Joint Research Center binnen ISPIRE richtlijn](#)

4. Belgisch marien onderzoek in de kijker

- [4.1. Persistente verbrandingsstoffen steeds prominenter in Arctische wateren](#)
- [4.2. Lichtdoordringing en verstrooiing in troebel water](#)

5. Nieuwe projecten zee- en kustonderzoek

- [5.1. Juridische ondersteuning bij instellen MPA's in Belgische Noordzee](#)
- [5.2. Zoeken naar bioactieve producten uit mariene organismen](#)

6. Varia

- [6.1. Simon Stevin op weg naar Nederland voor afwerking](#)
- [6.2. Nieuwe techniek om polyester recreatieve vaartuigen te recyclen](#)
- [6.3. Wetenschappelijke avonturen in de blog van Zee-in-Zicht](#)
- [6.4. Kenniscentrum Marien Van Hall Larenstein hogeschool officieel geopend](#)
- [6.5. Zeecijfer: Wat is de Belgische visvangst waard?](#)
- [6.6. Nieuw centrum voor diepzeeonderzoek bij NIOZ op Texel](#)
- [6.7. Europese Commissie keurt uitbreiding Habitatrichtlijngebied in Noordzee goed](#)
- [6.8. Doctoraten](#)

1.1. Jaarlijkse eindejaarsworkshop voor Belgische Visserijsector

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert ILVO-Visserij tijdens de eindejaarsperiode een informele workshop voor de visserijsector. Deze CIVIS Workshop, mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van IWT, gaat door op donderdagvoormiddag 29 december in de vergaderzaal van ILVO-Visserij (Ankerstraat 1, Oostende). Tijdens een eerste luik komen het Convenant voor Duurzame Visserij en enkele recente technische innovaties van vistuigen aan bod. Daarna volgt een panelgesprek georganiseerd over de evolutie van aanlandingsquota naar vangstquota in het kader van een mogelijk teruggooiverbod binnen het hernieuwde Europees visserijbeleid. Een gedetailleerd programma is terug te vinden op www.ilvo.vlaanderen.be/Portals/0/Documents/Agenda/CIVIS_Programma.pdf. Inschrijven kan bij Els Vanderperren (059-56 98 40 of els.vanderperren@ilvo.vlaanderen.be).

[\[top\]](#)

1.2. Zeeuwse vakbeurs in combi met internationaal schaal- en schelpdiercongres

Op 9 en 10 februari vindt in de Zeelandhallen in Goes de eerste agri- en aquavakbeurs plaats. Standhouders uit binnen- en buitenland zullen er hun nieuwste producten en diensten tonen in verband met kweek en visserij van vis, schaal- en schelpdieren, alsook rond de verwerking en handel ervan en de logistieke keten. De beurs richt zich op bezoekers uit Nederland en Vlaanderen. De vakbeurs wordt gecombineerd met workshops, seminaries en het derde internationaal schaal- en schelpdiercongres, dat focust op innovaties in de zilte aquacultuur. Meer info op: www.agri-aqua.nl en www.agri-aqua.nl/images/aquafolder.pdf.

[\[top\]](#)

1.3. Estuariene en kustonderzoekers voor de 50ste keer bijeen op ECSA-conferentie

Van 3 tot 7 juni 2012 houdt de Estuarine and Coastal Sciences Association ECSA haar 50ste conferentie in Venetië. Het centrale thema "Today's science for tomorrow's management" wil onderzoekers, beheerders, beleidsmakers en studenten samenbrengen die werken in en met estuariene en kustecosystemen. Abstracts indienen kan nog tot 13 januari 2012. Meer info op:

www.estuarinecoastalconference.com/submit-abstract.html.

[\[top\]](#)

1.4. Oceanology International 2012 in London

Oceanology International (www.oceanologyinternational.com) brengt jaarlijks de industrie, de academische wereld en de overheid samen. De gemeenschap van mariene technologen, bestaande uit wetenschappers, ingenieurs, wetgevers, beleidsmakers en beheerders wisselt er kennis uit over de nieuwste technieken voor het meten, exploreren, exploiteren en opereren in de wereldoceanen. De meeting gaat andermaal door in London, van 13 tot 15 maart.

[\[top\]](#)

1.5. Introductiecursus aquacultuur in Sint-Niklaas

De onderzoeksgroep van de Aqua-ERF (Aquaculture Education and Research Facility) van de KAHO Sint-Lieven in Sint-Niklaas organiseert een introductiecursus aquacultuur. Alle geïnteresseerden, ook studenten, die meer willen weten over de wereld van de aquacultuur zijn welkom. Deze cursus kadert in het AquaVlan project, het Interreg IV-project (2009-2012) dat aan de fundamenteën van een economisch, sociaal en ecologisch duurzame aquacultuursector binnen de Gensregio Vlaanderen-Nederland wil bouwen. De lessen gaan maandelijks door op woensdagavonden tussen 17.00 en 20.00 uur (11 januari, 8 februari, 14 maart en 11 april). Meer informatie bij Wouter Meeus (03-776 43 48 of wouter.meeus@kahosl.be) of op www.aquacultuurvlaanderen.be/index.php?option=com_content&view=article&id=859.

[\[top\]](#)

1.6. Symposium over klimaatseffecten in wereldoceaan op Expo-2012 in Korea

Tijdens de Wereldtentoonstelling Expo-2012 in Yeosu in Zuid-Korea zal ook het tweede internationale symposium "Effects of climate change on the world's oceans" doorgaan (25 tot 19 mei). Met organisatoren als IOC, ICES en PICES belooft het een interessante vijfdaagse te worden met heel wat parallelle workshops en themasessies. Meer info over het wetenschappelijk programma kun je vinden op www.pices.int/meetings/international_symposia/2012/Yeosu/sci_program.aspx. De deadline voor het indienen van abstracts is verlengd tot 13 januari.

[\[top\]](#)

1.7. Internationale mangrovenconferentie in Sri Lanka

De Belgische universiteiten VUB, ULB en KULeuven co-organiseren in 2012 (2 tot 6 juli) de derde internationale conferentie over mangrove-ecosystemen in Galle, Sri Lanka. Het congres wordt maar elke zes jaar georganiseerd en het is Prof. Dr. Farid Dahdouh-Guebas van de ULB en VUB die deze derde editie voorziet. Meer info over keynote speakers, sessies en excursie van 'MMM3: Meeting on Mangrove ecology, functioning and Management' - alsook over de veldwerkworkshop die in navolging van de conferentie (9 tot 13 juli) wordt georganiseerd in Pambala-Kakkapalliya, Sri Lanka - vind je op www.vub.ac.be/APNA/greendye/MMM3. Contact in België is Farid Dahdouh-Guebas (mmm3@ulb.ac.be).

[\[top\]](#)

2.1. Hoeveel mariene soorten in Belgische wateren?

Het Belgisch Register van Zee- en kustsoorten (BeRMS) heeft nu ook een online applicatie in het Nederlands:

www.vliz.be/vmdcdata/berms. Eerder was er al een Engelstalige meer beknopte versie en een rapport. Maar nu kun je dus via een handig doorklikstelsysteem een overzicht krijgen van alle soorten die ooit waargenomen zijn in Belgische wateren binnen deze of gene taxonomische groep, telkens mét hun Nederlandstalige naam (indien beschikbaar). Klikken op een soortnaam voert je verder naar een meer uitvoerige uitleg – Engelstalig – over de taxonomie van het organisme, informatie over zijn voorkomen en ecologie en onderaan krijg je nog vrij te gebruiken beeldmateriaal voorgeschoteld. De teller van BeRMS staat momenteel al op 2196 soorten. Contact: Leen Vandepitte (leen.vandepitte@vliz.be) en Wim Decock (wim.decock@vliz.be).

[\[top\]](#)

2.2. Lijvig werk over de Vlaamse IJslandvaarders gepubliceerd

Wat bezielde jonge vissers uit de 19de eeuw, mannen uit onze Westhoek, om op een houten zeilschip zes maanden lang de IJslandse zeeën te doorkruisen en er met een eenvoudige kollyn kabeljauw aan de haak te slaan? Johan Depotter, gids in het visserijmuseum van Oostduinkerke, zocht 25 jaar lang naar antwoorden op die vraag. Hij spoorde nabestaanden op, startte een inventaris en bezocht archieven. Je leest het verhaal van onze kustbevolking uit de 19de eeuw en van het ruige leven aan boord van een 'Duinkerke of Grevelingse galette'. Een verhaal van strevers, durvers, winnaars en verliezers. Het boek bestaat uit twee delen (A-K en L-Z) en telt 1200 rijkelijk geïllustreerde pagina's. Het wordt uitgegeven door Uitgeverij Academia Press en zal vanaf 16 december beschikbaar zijn in het NAVIGO (nationaal visserijmuseum) en de Toeristische Dienst van Koksijde.

[\[top\]](#)

2.3. Eindrapporten van de EMODnet pilootprojecten beschikbaar

In de EMODnet-pilootprojecten (2010-2011) tracht men vanuit vijf onderzoeksdisciplines uit te maken hoe het Europees marien observatie- en datanetwerk ideaal zal moeten zijn en uitgebouwd worden. Vanaf 2012 moet dit EMODnet-systeem immers alle hoogkwalitatieve mariene data beschikbaar maken voor wetenschappers en andere eindgebruikers, om zo de nieuwe Europese integrale mariene strategie optimaal te kunnen ondersteunen. De pilootprojecten geologie, zeebodemhabitats, chemie, hydrografie en biologie hebben onlangs hun eindrapportage opgeleverd

(<https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/content/2183> (geologie), <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/content/2006> (biologie), <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/content/2206> (chemie), <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/content/1869> (zeebodem habitats) en <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/content/2152> (hydrografie)).

Maar mogelijks interessanter is het om onmiddellijk een kijkje nemen naar de massa gegevens en dataproducten die de 5 respectievelijke portalen je ondertussen online aanbieden: www.emodnet-geology.eu (geologie), <http://jncc.defra.gov.uk/page-5020> (zeebodemhabitats), www.emodnet-chemistry.eu (chemie), www.emodnet-hydrography.eu (hydrografie) en <http://bio.emodnet.eu> (biologie).

[\[top\]](#)

2.4. 'The future commons 2070': de zee en de kustzone van de toekomst

Oceanen en zeeën, samen goed voor zowat 3/4 van de aardoppervlakte, vormen een onmetelijke ruimte die fundamenteel verschilt van het land. Door het toenemende gebruik, verbruik en verspilling van land zal de vraag naar ruimte op zee toenemen. Maritieme ruimtelijke planning is dan ook wereldwijd in opmars. Terwijl Europa de klijtlijnen voor haar toekomstige beleidskeuzes uitzet, leggen projectontwikkelaars hun eerste initiatieven op tafel. Naast het bestaande wetenschappelijk onderzoek moet het planingsproces voor de zee geruggensteund worden door meer globaal kritisch visievormend onderzoek, waarin ontwerpmatig denken een belangrijke rol speelt. 'The future commons 2070' is een mooi voorbeeld van zo een visievormend onderzoek. De zeekaart 'C01' is een van de resultaten. Ze geeft een kritische toekomstvisie die pleit voor een maritieme ruimtelijke planning, waarbij de zee als 'common' – gemeengoed – wordt gevalideerd. De kaart 'C01' exploreert de toekomst voor het zuidelijk deel van de Noordzee en haar aangrenzende kustzones. 'The future commons 2070' past in de reeks initiatieven die het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) ondernam rond ontwerpmatig denken van onze zee en haar kustzone. Eerder waren er al de tentoonstelling Mare Meum, in het kader van de Internationale Architectuurbienale van Rotterdam in 2005 en de Cahier Achtergrond 03: Architect / Ontwerper / Onderzoeker? Casus Mare Meum: een oefening op zee. Wil je de vitrine bezoeken of meer weten over dit onderzoek? www.vai.be/nl/activiteit/in-de-vitrine-the-future-commons-2070.

[\[top\]](#)

2.5. Koers naar zee met het secundair onderwijs

In het najaar verscheen een update van de informatieve brochure 'Koers naar zee, een excursiegids voor het secundair onderwijs'. Het uitgebreide aanbod van wetenschap-, technologie-, natuur- en milieueducatie aan zee wordt overzichtelijk weergegeven in deze gids die zowel in gedrukte versie als digitaal (<http://issuu.com/vliz/docs/koersnaarzee2011>) verkrijgbaar is. Het is een gezamenlijke uitgave van de Provincie West-Vlaanderen en het VLIZ. Contactpersoon: Evy Copejans (Evy.Copejans@vliz.be of 059-34 01 77).

[\[top\]](#)

2.6. Onderwatergeluid veroorzaakt door baggeren

Steeds meer wetenschappers erkennen het probleem van de vervuiling door onderwatergeluiden in zeeën en oceanen, veroorzaakt door menselijke activiteiten (scheepvaart, installatie van windmolens, baggeren, ...). Ook de Kaderrichtlijn Mariene Strategie besteedt aandacht aan onderwatergeluid. De Centrale Dredging Association (CEDA) vond het de moeite waard om zich met een speciale werkgroep te buigen over dit probleem. Het resultaat is een strategisch document waarin een mooi overzicht én een beoordeling gegeven wordt van de geluidsproductie door verschillende baggeractiviteiten (www.dredging.org/news_details.asp?v0=142).

[[top](#)]

3.1. VLIZ zoekt stafmedewerkers en contractuele medewerkers

Het Vlaams Instituut voor de Zee schreef zeven vacatures uit voor nieuwe stafmedewerkers: een beleidsmedewerker, een medewerker voor het departement communicatie, een medewerker voor het departement Cijfers&Beleid, een IT-specialist en drie wetenschappelijk medewerkers/databeheerders voor het datacentrum. Tevens zoeken we meerdere contractuele medewerkers voor het uitvoeren van projecten binnen het datacentrum. Het gaat bij deze laatste functies zowel om wetenschappelijke medewerkers (academische master of gelijkwaardig) als IT- medewerkers (graduaat informatica of gelijkwaardig). Meer gedetailleerde informatie over de taakomschrijving en profielen vind je op www.vliz.be/NL/Over_het_VLIZ/VLIZ_Vacatures. Als één van deze functies je aanspreekt, kun je solliciteren vóór 31 januari 2012.

[[top](#)]

3.2. Marien bentholoog voor de Université Libre de Bruxelles

Het Laboratoire de Biologie Marine van het Departement de Biologie des Organismes (www.ulb.ac.be/rech/inventaire/unites/ULB119.html) van de ULB werft een marien bentholoog aan, met specialisatie in stressfysiologie en functionele morfologie van bodemorganismen. De kandidaat zal ingeschakeld worden in het onderzoek en het lesgeven vanaf 1 oktober 2012. Solliciteren kan tot 31 januari. Meer informatie is in te winnen bij Philippe Dubois (02-650 28 39 of phdubois@ulb.ac.be). De vacature is te vinden op <http://www.dev.ulb.ac.be/greffe/files/3569.pdf> (ook in het Engels beschikbaar via: http://www.iuem.univ-brest.fr/intranet/newsletter/2011/lettre128-pj/Academic%20position%20marine%20biology%20ULB_final.pdf).

[[top](#)]

3.3. Post-docs voor het Joint Research Center binnen INSPIRE richtlijn

De "Spatial Data Infrastructures Unit" (SDI) van het Joint Research Center (JRC) van de Europese Commissie heeft drie post-doc posities beschikbaar in het kader van het onderhouden van de INSPIRE-richtlijn. Meer gedetailleerde informatie vind je op <http://ies.jrc.ec.europa.eu/Job-opportunities/open-calls/call-for-granholders.html> (IES-2011-301164, IES-2011-301165 en IES-2011-301166). De algemene voorwaarden om te solliciteren (tot 17 januari) zijn te vinden op <http://ies.jrc.ec.europa.eu/Job-opportunities/open-calls/call-for-granholders.html>

[[top](#)]

4.1. Persistente verbrandingsstoffen steeds prominenter in Arctische wateren

Onderzoekers van de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Amsterdam, de Radboud Universiteit en het Nederlands Instituut voor Ecologie (CEME-NIOO) onderzochten de accumulatie van persistente organische pollutanten (POPs) in Arctische ecosystemen. Dit zijn door de mens aangemaakte chemische stoffen die zeer moeilijk afbreekbaar zijn en die zich in het vetweefsel van mens en dier opstapelen. Ze hebben op termijn een negatief effect op de gezondheid van mens en milieu. Aan de hand van meer dan 20.000 weefselstalen uit de Barentssee en de Noorse zee konden de onderzoekers aantonen dat de concentraties van PCBs nu tot 10 keer lager liggen dan pakweg 25 jaar geleden. Deze polychloorbifenyilverbindingen werden vroeger gebruikt als koel- en isolatievloeistof en zijn intussen verboden. Aan de andere kant worden wel steeds hogere concentraties van polycyclische aromatische koolwaterstoffen of PAKs gemeten. Die ontstaan door het verbranden van fossiele brandstoffen en worden wereldwijd via de atmosfeer verspreid. In de weefsels van Arctische ongewervelden en vissen zagen de onderzoekers in de laatste 25 jaar een stijging van 10 tot 30 keer. Zelfs in het verder ongerepte Arctische milieu blijft de invloed van de mens merkbaar. Men staat er volgens de auteurs nog steeds te weinig bij stil dat het verbranden van fossiele brandstoffen niet alleen stijgende temperaturen met zich meebrengt... Het volledige artikel is beschikbaar via www.vliz.be/imis/imis.php?module=ref&refid=210321.

[[top](#)]

4.2. Lichtdoordringing en verstrooiing in troebel water

Het onderzoek dat Griet Neukermans van de BMM in samenwerking met Noord-Franse, Schotse en Brusselse collega's uitvoerde naar de lichtdoordringing en -verstrooiing in de waterkolom werd recent gepubliceerd in het vaktijdschrift "Limnology and Oceanography" (www.vliz.be/imis/imis.php?module=ref&refid=210569). De mate waarin licht kan doordringen en terug verstrooid wordt, blijkt sterk afhankelijk van de hoeveel sediment- en andere deeltjes die rondzweven in de waterkolom. De onderzoekers konden aan de hand van een uitgebreide dataset – afkomstig uit metingen in de kustwateren in Europa en Frans-Guyana – bijdragen tot een beter begrip van de optische eigenschappen in zeeën en oceanen. Door hun onderzoek zullen satellietbeelden beter kunnen geïnterpreteerd worden voor wat betreft de hoeveelheden materiaal in suspensie.

[\[top\]](#)

5.1. Juridische ondersteuning bij instellen MPA's in Belgische Noordzee

Het Maritiem Instituut van de Universiteit Gent kreeg van de Dienst Marien Milieu (FOD leefmilieu) een korte onderzoeksopdracht (15/9/2011-15/2/2012) om juridische ondersteuning te bieden voor de aanwijzing van mariene beschermde gebieden in het Belgische deel van de Noordzee. Ook het vastleggen van juridische knelpunten bij de uitvoering van Europese en internationale regelgeving maakt deel uit van de opdracht. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het advocatenkantoor LDR te Gent.

[\[top\]](#)

5.2. Zoeken naar bioactieve producten uit mariene organismen

Het Europese FP7 project BAMMBO 'Sustainable production of Biologically Active Molecules of Marine Based Origin' (2011-2014 – www.bammbo.eu) zal mariene organismen (bv. bacteriën, fungi, sponzen, microalgen, macroalgen en gisten) van verschillende locaties screenen op hun potentieel als duurzame producenten van hoogwaardige moleculen. Het betreft onder andere omega 3 vetzuren, antioxidanten, etc. voor farmacie, cosmetica en industrie. Analytische methodes voor extractie, zuivering en aanrijking van deze bioactieve componenten zullen gebruikt worden. Een gedetailleerde levenscyclusanalyse voor de ontwikkelde productiesystemen zal opgesteld worden om ten volle de duurzaamheid van de productie van deze bioactieve producten na te gaan. Een multidisciplinair consortium van gespecialiseerde onderzoekers en KMO's is bijeengebracht in BAMMBO en vertegenwoordigt acht landen, waaronder ICPC-landen als Rusland en Brazilië en EU-lidstaten aan de Mediterrane, Adriatische en Atlantische kust. In navolging van de Europese Strategie voor Marien en Maritiem Onderzoek zal dit driejarig project capaciteitsopbouw, integratie en synergieën over de relevante mariene sectoren aanmoedigen. Innovatieve technologieën, ontwikkeld in het project, zullen in samenwerking met industriële partners gedemonstreerd worden waarbij de resultaten niet enkel voor de mariene sector, maar ook voor andere grote industriële spelers zoals farmaceutische bedrijven, geïnteresseerd in hoogwaardige bioactieve producten, van belang zijn. De afdeling Protistologie en aquatische ecologie van de Universiteit Gent en het Earth Life Institute van de Université Catholique de Louvain zijn de Belgische partners in het Europese consortium. Contact: Annick Verween (09-264 85 42; annick.verween@ugent.be).

[\[top\]](#)

6.1. Simon Stevin op weg naar Nederland voor afwerking

Op 4 december 2011 werd het casco van het nieuwe Vlaamse onderzoeksschip Simon Stevin van op de werf DAMEN SHIPYARDS in Galatzi (Roemenië) uit het water gelicht en op het dek van het "heavy lift schip" MS Paula (Rederij SAL) geladen. Zo werd het schip via de Zwarte Zee en de Middellandse Zee – met tussenstop te Tarragona – naar Nederland getransporteerd. De Simon Stevin is intussen naar Maaskant Shipyards te Stellendam (DAEMEN group) gebracht voor afwerking. Eind mei wordt het dan verwacht de haven van Oostende binnen te varen. Voor wie het lichten en het aan boord plaatsen op de Paula wil zien, zijn er meer foto's in de fotogalerij "Over VLIZ > Bouw Simon Stevin": www.vliz.be/vmdcdata/photogallery/index.php?album=2464. Contactpersoon op het VLIZ is André Cattrijse (andre.cattrijse@vliz.be – 059-34 21 39 of 0474-3 51 02).

[\[top\]](#)

6.2. Nieuwe techniek om polyester recreatieve vaartuigen te recyclen

Wat te doen met een zeilboot of motorjacht die zijn beste tijd heeft gehad? Als de romp uit composietmaterialen is gemaakt, bleek tot nog toe het recyclen ervan niet mogelijk. De moleculaire bindingen tussen het polyester en de versterkende glasvezel maken het materiaal zowel licht als stevig, maar het recupereren van beide elementen wordt erdoor zeer moeilijk. Het Noors onderzoekscentrum SINTEF (www.sintef.no) heeft nu, in samenwerking met verschillende industriële partners, een chemisch proces gevonden om het materiaal toch te recupereren. In minder dan twee uur kan met deze techniek tot 80% van het composietmateriaal opgelost worden en dat bij een temperatuur van 220°C, wat de methode eenvoudig op industriële schaal toe te passen maakt. Lees meer op: www.sciencedaily.com/releases/2011/06/110609083228.htm.

[\[top\]](#)

6.3. Wetenschappelijke avonturen in de blog van Zee-in-Zicht

In de blog van Zee-In-Zicht (www.zeeinzicht.nl/php/?target=nieuwsblogs&link=20111031) vertellen zeeonderzoekers hun belevenissen. Elke week komt een andere Vlaamse of Nederlandse onderzoeker aan het woord. Lees er zeker ook de wetenschappelijke avonturen op na van Jan Reubens van de Universiteit Gent, die kabeljauwen van een zender voorziet om ze gemakkelijk te kunnen volgen in windmolenparken en hun gedrag te bestuderen.

[\[top\]](#)

6.4. Kenniscentrum Marien Van Hall Larenstein hogeschool officieel geopend

Het duurzaam gebruik van onze kust- en zeegebieden vraagt om inzicht en kennis bij het nemen van beslissingen. Hierbij moeten de belangen van de natuur, economie en maatschappij goed afgewogen worden. Voor een duurzame toekomst van de visserij en aquacultuur is het van belang dat vissers, kwekers, visverwerkers, beleidsmakers, onderzoekers en het onderwijs goed kunnen samenwerken en in dialoog durven gaan. Drie lectoren van de opleiding Kust- en zeemanagement van de Hogeschool Van Hall

Larenstein (Paddy Walker, Martin Pastoors en Martin Baptist) achten het daarom noodzakelijk om een nieuw kenniscentrum op te richten. Het nieuwe platform heet "Kenniscentrum Marien" en wil de expertisegebieden van zeebeleid, ecosystemen en visserij/aquacultuur bijeenbrengen. Meer info: www.vanhall-larenstein.nl.

[\[top\]](#)

6.5. Zeecijfer: Wat is de Belgische visvangst waard?

De totale aanvoerwaarde van vis door Belgische vissersvaartuigen in 2010 bedroeg EUR 76 miljoen. Hiervan werd EUR 64,977 miljoen aangeland in Belgische havens en EUR 11,265 miljoen in vreemde havens. Tong blijft commercieel veruit de belangrijkste soort met een aanvoerwaarde van EUR 39,05 miljoen in de Belgische havens. Daarnaast zijn ook schol (EUR 4,87 miljoen), tarbot (EUR 3,00 miljoen), rog (EUR 2,73 miljoen) en kabeljauw (EUR 1,92 miljoen) van belang. Deze en andere betrouwbare 'zeecijfers' vind je terug op de VLIZ website: www.vliz.be/cijfers_beleid/zeecijfers/index.php (klik op 'Visserij', 'Zeevisserij' en 'Waarde van aanvoer'). Meer informatie over de vangsten van de Belgische visserij vind je terug in de 'Uitkomsten van de Belgische Visserij' en 'De Belgische zeevisserij: aanvoer en besomming' van de dienst Zeevisserij van de Vlaamse overheid.

[\[top\]](#)

6.6. Nieuw centrum voor diepzeeonderzoek bij NIOZ op Texel

Het Koninklijk Nederlands Instituut voor Zeeonderzoek (NIOZ) lanceerde eind november 2011 het "Netherlands Deep Sea Science & Technology Centre". Binnen dit multidisciplinaire centrum worden onderzoekers uit verschillende disciplines en technische afdelingen van het NIOZ samengebracht, elk met hun eigen expertise in o.a. diepzee-ecologie, -fysica, -chemie en -geologie. Hierdoor kunnen ze optimaal contacten leggen met o.a. de offshore industrie en aansluiten bij de vraagstellingen en uitdagingen in de diepzee, waar de winning van grondstoffen (olie, gas, delfstoffen) naar steeds grotere waterdiepten verschuift. Zie:

www.nioz.nl/nioz_nl/3342a6af2cc119b8c3d6b72d683c0e68.php#b20111129nl.

[\[top\]](#)

6.7. Europese Commissie keurt uitbreiding Habitatrichtlijngebied in Noordzee goed

In september 2011 plaatste de Europese Commissie (Habitatcomité) het Habitatrichtlijngebied "Vlaamse Banken" op de Europese lijst van "Gebieden van Gemeenschappelijk Belang". Dit heeft een aantal belangrijke praktische gevolgen. Zo dient België (de federale overheid) de "Vlaamse Banken" aan te wijzen als "speciale beschermingszone". Hiervoor is een nieuw Koninklijk Besluit in voorbereiding. Tevens moeten plannen en programma's van nu af aan een passende beoordeling krijgen, om de mogelijk significante effecten van deze plannen/projecten op de soorten en habitat waarvoor dit gebied werd aangemeld in te schatten (art 6.§ 3-4 van de Habitatrichtlijn).

[\[top\]](#)

6.8. Doctoraten

Op 18 november behaalde **Natrah Fatin Mohd Ikhsan** aan de faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent (Promotoren: Prof. Dr. ir. Peter Bossier en Prof. Dr. Patrick Sorgeloos) een doctoraatstitel voor het werk "Role of quorum sensing and microalgae in fish and crustacean larviculture".

Katja Guilini is een van de eerste doctoraatsstudenten van de Universiteit Gent die de nieuwe titel van "doctor in de mariene wetenschappen" wegkaapt. Ze verdedigde op 6 december 2011 haar thesis "The role of trophic and oceanographic conditions in the ecology of deep-sea nematodes" (promotor Prof. Dr. Ann Vanreusel van de Afdeling Mariene Biologie).

Op vrijdag 16 december 2011 verdedigde **Annelies Pede** haar doctoraat in de biologische wetenschappen aan de Universiteit Gent met het werk "Diversity and dynamics of protist communities in subtidal North Sea sediments in relation to metal pollution and algal bloom deposition". Ze werkt op de Afdeling Protistologie en aquatische ecologie onder het promotorschap van Prof. dr. Koen Sabbe.

[\[top\]](#)

DISCLAIMER

VLIZINE heeft als doel informatie te verstrekken. Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Uw adres opgenomen in onze e-zine rondzendlijst wordt niet aan derden doorgegeven zonder uw toestemming en wordt niet gebruikt voor commerciële doeleinden.

COPYRIGHT

Copyright © 2011 Vlaams Instituut voor de Zee. Delen uit dit e-zine mogen in andere publicaties worden overgenomen, maar uitsluitend met bronvermelding. Deze publicatie mag wel in haar geheel ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.

LID WORDEN VAN HET VLIZ KAN

Meer info vindt u op onze website.

WEBSITE

www.vliz.be

Vlaams Instituut voor de Zee
Flanders Marine Institute
VLIZ – InnovOcean site
Wandelaarkaai 7
8400 Oostende
Tel. +32-(0)59-34 21 30
Fax +32-(0)59-34 21 31
<http://www.vliz.be>